МОТИВИ

към проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 2014 г. за условията и реда за издаване и отнемане на разрешение за посредничество при международно осиновяване и за осъществяване и прекратяване на дейността на акредитираните организации
(обн., ДВ, бр. 91 от 2014 г.)

1. Причини, които налагат приемането на проект на Наредба № 2 от 2014 г. за условията и реда за издаване и отнемане на разрешение за посредничество при международно осиновяване и за осъществяване и прекратяване на дейността на акредитираните организации

На първо място през 2023 г. и 2025 г. бяха приети изменения и допълнения в Семейния кодекс (СК), допълващи и уточняващи процедурите по глава осма „Осиновяване“, в това число и Особените правила при международно осиновяване по раздел V.

С посочените изменения и допълнения на Семейния кодекс се прецизират и правомощията на министъра на правосъдието в качеството му на централен орган по Конвенцията за защита на децата и сътрудничество в областта на международното осиновяване, съставена в Хага на 29 май 1993 г. (чл. 112, ал. 2, 3 и 6 СК), условията за вписване на дете в Регистрите при международно осиновяване – чл. 113, ал. 2-5, състава и компетентностите на на Съвета по международно осиновяване – чл. 114, ал. 1 и чл. 115, т. 3.

Също така Наредба № 2 от 2014 г. е издадена от министъра на правосъдието през 2014 г., а последните промени са през 2019 г. Натрупаният опит и дългият период по прилагането ѝ идентифицират необходимост от прецизирането и допълването ѝ с оглед подобряване ефективнотостта на процедурите, уредени с подзаконовия нормативен акт.

2. За решаването на идентифицираните проблеми при изготвянето на проекта на нормативен акт са поставени следните цели:

2.1.Привеждане текстовете на Наредба № 2 от 2014 г. в съответствие с действащата законова уредба;

2.2. По-високо качество на посредничеството при международно осиновяване при съобразяване висшия интерес на детето.

3. Очакваните резултати от приемането на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 2014 г. за условията и реда за издаване и отнемане на разрешение за посредничество при международно осиновяване и за осъществяване и прекратяване на дейността на акредитираните организации са следните:

3.1. Постигане на съответствие на Наредба № 2 от 2014 г. с действащата законова уредба, като:

- се актуализира задължението на акредитираните организации за представяне на Министерството на правосъдието на доклад за адаптирането и интегрирането на детето в семейството на осиновителите на всеки шест месеца в съответствие със срока за проследяване на следосиновителната адаптация по чл. 104, ал. 1 СК (изм. и доп., бр. 106 от 2023 г.), а именно – три години от допускане на осиновяването;

- се прецизира компетентният съд, пред който могат да бъдат обжалвани заповедите за прекратяване на дейността, задължителните предписания за подобряване на дейността и заповедите за отнемане на разрешението за посредничество в съответствие с Административнопроцесуалния кодекс.

3.2. Подобряване на ефективността и качеството на процедурите, уредени с Наредба № 2 от 2014 г., при съобразяване на висшия интерес на детето чрез:

- намаляване на административната тежест върху акредитираните организации чрез служебно установяване на вписването в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и актуалното състояние по партидата въз основа на вписаните обстоятелства, както и данните за съдимостта на лицата, участващи в управителния орган на организацията, когато са български граждани;

- допълване на дейностите и задълженията на акредитираните организации в процеса по информиране и подготовката на детето за преминаване в осиновителното семейство с оказването на съдействие за провеждане на срещи между детето и осиновяващите чрез видео разговори;

- конкретизиране на разпоредбите, свързани с контрола и отнемането на разрешение за международно осиновяване, чрез прецизиране на:

- формата на контрол, упражнявана от министъра на правосъдието по чл. 112, ал. 2, т. 2 СК;
- вида на извършваните проверки на акредитираните организации;
- основанията за отнемане на разрешение за посредничество.

- прецизиране на текста на чл. 21, ал. 2, съобразявайки интереса на детето, ще се постигне оперативност, бързина и прозрачност при довършване процедура, при която организацията представлявала осиновяващите прекратява дейността си.

4. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба.

За изпълнение на предложения акт няма да са необходими финансови и други средства. Предложеният проект на акт няма да доведе до въздействие върху държавния бюджет.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз.

Проектът на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 2014 г. за условията и реда за издаване и отнемане на разрешение за посредничество при международно осиновяване и за осъществяване и прекратяване на дейността на акредитираните организациине не съдържа разпоредби, въвеждащи актове на Европейския съюз, поради което не е приложена таблица за съответствие с правото на Европейския съюз.

Проектът на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 2014 г. не попада в хипотезата на на чл. 20, ал. 2 от Закона за нормативните актове, поради което не е извършена частична предварителна оценка на въздействието на проекта на акт.

Съгласно чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове, проектът на нормативен акт, заедно с доклада към него, са публикувани на интернет страницата на Министерството на правосъдието, както и на Портала за обществени консултации към Министерския съвет за 30-дневен срок за предложения и становища.